

NADLEŽNOST ZA ODLUČIVANJE U SPORU ZA NAKNADU ŠTETE ZBOG OZLJEDE NA RADU LUČKOG RADNIKA

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Presuda broj: Rev-3171/1995-2 od 7. listopada 1998.

Vijeće: Veseljko Šeparović kao predsjednik vijeća,

Jakob Miletić, Vjera Delić, Katarina Buljan i

Miljenka Vraničar kao članovi vijeća

U sporu za naknadu štete u kojem je tužitelj lučki radnik, a tuženi njegov poslodavac, radi ozljede na radu koju je lučki radnik pretrpio prilikom iskrcaja tereta s broda stvarno je nadležan općinski sud.

Tužitelj nije član posade, a tuženi nije brodar, uz to, na ovaj spor se ne primjenjuje plovidbeno pravo, pa sama okolnost što je mjesto nastanka štete brod, ovom sporu ne daje karakter plovidbenog spora za koji bi bio nadležan trgovački sud. Radi se o građansko-pravnom sporu u nadležnosti općinskog suda, a u pitanju je spor za naknadu štete između tužitelja kao radnika i tuženika kao poslodavca za štetu nastalu na radu i u svezi s radom, pa je riječ o radnom sporu.

Predmet spora je zahtjev za naknadu štete tužitelja kao zaposlenika (lučki radnik) protiv tuženika kao poslodavca (DP "L.P.") u svezi ozljede nastale na radu prilikom obavljanja redovnog posla (ukrcaj–iskrcaj tereta).

Presudom Općinskog suda u Metkoviću br. P-151/94 od 29. studenog 1994. g. tuženik je obvezan isplatiti tužitelju na ime nematerijalne štete iznos od 69.000,00 kn sa pripadajućom kamatom od 29. studenog 1994. g. do isplate, te naknaditi tužitelju parnični trošak od 9.280,00 kn.

Presudom Županijskog suda u Dubrovniku br. Gž-346/95 od 23. kolovoza 1995. g. potvrđena je prvostupanjska presuda.

Protiv drugostupanjske pravomoćne presude tuženik je izjavio reviziju, kojom pobija drugostupanjsku presudu iz svih revizijskih razloga (čl. 385. st. 1. toč. 1. do 3. Zakona o parničnom postupku – "Narodne novine", broj 53/91 i 91/92, dalje ZPP) i predlaže ukidanje nižestupanjskih presuda i dostavljanje predmeta Trgovačkom sudu u Splitu na daljnje rješavanje, podredno preinačavanje drugostupanjske presude i odbijanje tužbenog zahtjeva.

Vrhovni sud Republike Hrvatske ocijenio je da je revizija djelomično osnovana.

Djelomično je prihvaćena revizija tuženika, preinačena presuda Županijskog suda u Dubrovniku br. Gž 346/95 od 23. kolovoza 1995. g. tako da preinačena glasi:

"Dužan je tuženik u roku 15 dana i pod prijetnjom ovrhe isplatiti tužitelju na ime naknade štete iznos od 50.000,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom od 29. studenog 1994. g. do isplate, te parnični trošak od 6.680,00 kn, dok se za više traženo od daljnjih 19.000,00 kn tužbeni zahtjev odbija kao neosnovan."

U pogledu tužiteljevog revizijskog navoda da je odluku donio stvarno nenadležan sud za postupanje u ovom predmetu, te da je time počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka, Vrhovni sud Republike Hrvatske je istaknuo da tužitelj nije član posade, niti je tuženik brodar, a okolnost što je mjesto nastanka štete brod, ovom sporu ne daje karakter plovidbenog spora za kojeg bi temeljem odredbe čl. 19. toč. 1.b/ Zakona o sudovima ("Narodne novine", broj 3/94, 100/96, 131/97, dalje ZS) bio nadležan trgovački sud. Naprotiv, radi se o građansko-pravnom sporu u nadležnosti općinskog suda (čl. 16. st. 2. toč. 3. ZS), zbog toga ne stoji revizijski prigovor bitne povrede odredaba parničnog postupka iz odredbe čl. 354. st. 2. toč. 4. ZPP (u smislu stvarne nadležnosti trgovačkog suda).

U postupku pred prvostupanjskim sudom je utvrđeno, a ta utvrđenja prihvaća i drugostupanjski sud da je tužitelj ozlijeđen radeći na utovaru brašna u brod. Tom prilikom je došlo do skliznuća nekoliko vreća podignutih dizalicom od kojih je jedna zahvatila tužitelja i ozlijedila ga. Tužitelj se u tom trenutku nije nalazio pod dizalicom već se izmaknuo koliko mu je to omogućavao skučeni manipulativni prostor u kome se uz tužitelja nalazilo još nekoliko radnika koji su radili na utovaru.

Vrhovni sud Republike Hrvatske ocijenio je da su pravilno nižestupanjski sudovi primijenili materijalno pravo kada su obvezali tuženika na naknadu štete, ocijenivši da je odgovoran jer je u pitanju šteta nastala tužitelju kao radniku tuženika na radu i u svezi s radom, pri čemu se odgovornost tuženika temelji na odredbi čl. 6. Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine", broj 19/83, 17/86, 47/89 i 46/92), a prosuđuje se prema kriterijima uzročnosti (objektivnoj odgovornosti). Tijekom postupka nije utvrđeno da bi tužitelj svojim ponašanjem doprinio nastanku štetnog događaja, pa je pravilno otklonjen prigovor isključive odgovornosti tužitelja, odnosno njegove suodgovornosti kao razloga za ekskulpaciju tuženika.

Nižestupanjskim presudama tužitelju je na ime naknade nematerijalne štete dosuđen iznos od 69.000,00 kn od čega iz osnova fizičkih bolova 18.000,00 kn, straha 9.000,00 kn, te duševnih boli zbog smanjenja životnih aktivnosti iznos od 42.000,00 kn. Tuženik je prigovarao visini dosuđenih iznosa smatrajući ih previsokima.

U štetnom događaju tužitelj je zadobio ozljedu vratne kralješnice sa kidanjem žutih ligamenata vrata i kidanjem dugih prednjih ligamenata vratne kralješnice, što je teška tjelesna povreda. Prema nalazu liječnika vještaka kirurga dr. Z.A. vezano za ovu ozljedu tužitelj je trpio fizičke bolove veoma jakog intenziteta prilikom ozljeđivanja pa do ukazivanja liječničke pomoći, bolove srednjeg intenziteta 3–4 tjedna, te potom bolove lakšeg intenziteta 4–6 tjedana. Prilikom ozljeđivanja doživio je

strah jakog intenziteta koji je potom kao strah srednjeg intenziteta bio prisutan 10–15 dana, a onda prešao u strah slabijeg intenziteta i potrajao još 2–3 tjedna. Kao posljedica doživljene ozljede zaostala je ograničena pokretljivost vratne kralježnice u srednjem stupnju što predstavlja smanjenje opće životne i radne sposobnosti tužitelja od 20% za koliko će on u buduću u životu i radu trebati ulagati pojačane napore.

Obzirom na nalaz vještaka, cijeneći vrstu i težinu opisanih ozljeda te s tim u vezi intenzitet i trajanje fizičkih bolova i straha te stupanj smanjenja životne i radne sposobnosti tužitelja, ocjena je Vrhovnog suda RH da su iznosi dosuđeni nižestupajskim presudama iz tih osnova previsoko odmjereni, a na što tuženik s pravom upire u reviziji. Naime, ocjena je Vrhovnog suda da u konkretnom slučaju iznosi od 11.000,00 iz osnova fizičkih bolova, 9.000,00 kn iz osnova straha, te 30.000,00 kn iz osnova duševnih boli zbog smanjenja životnih aktivnosti, ukupno dakle 50.000,00 kn predstavlja primjerenu satisfakciju u smislu odredbe čl. 200 Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 53/91, 73/91, 3/94 i 7/96) dok bi dosuđivanje većih iznosa bilo protivno cilju i svrsi kojoj je ova naknada namijenjena.

Stoga je Vrhovni sud RH djelomično uvažio reviziju i pobijanu presudu preinačio temeljem odredbe čl. 395. st. 1. ZPP.

Mr. sc. Vesna Skorupan, asistent
Jadranski zavod HAZU

Summary:

JURISDICTION OVER THE SETTLING OF DISPUTES ARISING FROM THE CLAIMS FOR LOSS CAUSED BY PHYSICAL INJURY OF A DOCK WORKER

The municipal court has jurisdiction over dispute between a dock worker and his employer for loss caused by physical injury sustained by the dock worker while unloading cargo from a ship.

The plaintiff is not a crew member, and the defendant is not the ship operator. Moreover, this dispute is not subject to the maritime law, so the very circumstance that the place of loss is the ship does not give the dispute the character of a maritime dispute, which would come under the jurisdiction of the commercial court. It is a civil-law dispute subject to the jurisdiction of the municipal court and the concerned dispute is about compensation of damage to occupational accident claimed by the dock worker, the plaintiff, from the employer, the defendant, therefore the dispute in question is a labour dispute.